

EXPUNERE DE MOTIVE

Ca for suprem și simbol al creației intelectuale românești, instituție consacrată de la înființarea ei progresului poporului nostru în literatură, științe și arte, Academia Română a fost, începând din 1948, ținta predilectă a măsurilor antinaționale aplicate de regimul totalitar. Prin ele s-a urmărit falsificarea viziunii corecte despre geneza și identitatea etnică a românilor, a istoriei și a limbii lor, ruperea legăturilor tradiționale ale științei românești cu marile centre de cercetare din Apus, înlăturarea din Academie a unor savanți de reputație mondială, transformarea instituției într-un instrument subordonat politic.

Decretul Lege nr.4 din 1990 privind organizarea și funcționarea Academiei Române a avut ca scop restaurarea acestui așezământ, reluarea programului și funcțiilor lui fundamentale devotate societății românești. Adoptarea acestui act normativ a avut ca efecte imediate refacerea structurilor academice de cercetare, repunerea în drepturi a oamenilor de știință, reintegrarea Academiei Române în activitatea științifică mondială, recunoașterea rolului ei în reconstrucția democrației românești.

Experiența acestui deceniu de activitate academică a scos în evidență și necesitatea unui cadru legislativ nou, corespunzător statutului științei pe plan mondial și obiectivelor majore ale României de azi.

Proiectul noii Legi a Academiei Române supus acum dezbaterilor forurilor legiuitoare ține seamă de imperativul concentrării tuturor energiilor națiunii noastre în vederea făuririi unui stat modern, prosper, adecvat idealurilor poporului român și împlinirii rolului său în Europa și în lume.

Proiectul este elaborat în consens cu legislația care reglementează în prezent activitatea științifică mondială.

Noua lege urmărește modernizarea metodologiei și mecanismelor cercetării în toate domeniile științei.

Tinând seama de evoluția societății românești și a nevoilor sale, proiectul reflectă datoria fundamentală a Academiei Române de a participa cu mijloacele și formele specifice științei la realizarea programelor actuale de dezvoltare a țării. Avem deja o experiență pozitivă în acest sens prin programul ESEN I care a stat la baza strategiei de aderare a României la Uniunea Europeană.

Prin Proiectul Legii Academiei Române se stabilesc obligațiile acestui for de a iniția și îndeplini proiecte de interes general în domeniile filologiei, istoriei și celorlalte științe socio-umane.

Proiectul definește, în acord cu legislația română actuală, statutul moral și material al membrilor Academiei Române și al cercetătorilor ei, drepturile și îndatoririle acestora.

În proiect se acordă un loc prioritar selecționării și formării tinerilor cercetători prin organizarea doctoratului și a strategiilor de pregătire postdoctorală.

Prin proiectul de lege se urmărește recuperarea de către Academia Română a bunurilor materiale și a operelor culturale de care a fost expropriată în mod abuziv în trecut, indispensabile realizării funcțiunilor ei majore de simbol al unității spirituale și naționale a poporului român.

Proiectul stimulează participarea institutelor de cercetare ale Academiei Române la programele științifice inițiate de Comunitatea Europeană.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

